

Vergaderjaar 2021–2022

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 1637

BRIEF VAN DE MINISTERS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT EN VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 december 2021

Het Nederlandse vaccinatiebeleid kenmerkt zich door een aanpak waarbij we zorgen voor een effectieve bescherming van de Nederlandse bevolking, gecombineerd met een ruimhartig donatiebeleid ten behoeve van lage- en midden-inkomenslanden, die zelf minder goede toegang hebben tot Covid-vaccins. Dat is niet alleen belangrijk vanuit het oogpunt van internationale solidariteit, maar evenzeer vanuit het perspectief van het bestrijden van het virus en het tegengaan van het ontstaan van nieuwe varianten. Wereldwijde toegang tot vaccins is cruciaal voor het bestrijden van de pandemie en is daarmee ook in het belang van Nederland. Daarom is het de doelstelling van Nederland om dit jaar minstens zoveel vaccins te doneren als dat we zelf gebruiken («Get one – Give one»). Daaraan werd eerder het concrete doel van 27 miljoen vaccins gekoppeld. Nederland heeft zich dit jaar 22,55 miljoen vaccins gecommitteerd aan Covax. Dat betekent dat deze vaccins formeel gedoneerd zijn. Hiertoe zijn in oktober en begin november juridisch bindende donatiemandaten getekend. Met onze donatie aan Covax is Nederland op dit moment de 5^e donor wat betreft vaccins in natura vanuit de EU (na Duitsland, Frankrijk, Italië en Spanje).

De logistieke realiteit achter het doneren en wereldwijd distribueren van deze vaccins is gecompliceerd. Graag informeren wij u nader over deze complexiteit, mede naar aanleiding van de toezegging van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking aan uw Kamer tijdens het debat over de wereldwijde aanpak van Covid-19, op 9 december jl. (Kamerstukken 34 952 en 25 295, nr. 150).

Het tempo waarin Nederlandse vaccins daadwerkelijk aankomen in ontvangende landen is afhankelijk van diverse factoren, waaronder de productiesnelheid van de vaccins. Hierbij geldt dat de producenten in principe hetzelfde leveringsschema aanhouden voor levering aan Covax, als wanneer ze deze vaccins aan Nederland hadden geleverd. Van de

22,55 miljoen door Nederland gedoneerde vaccins heeft Gavi, the vaccine alliance (de organisatie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van Covax), inmiddels ruim 17 miljoen vaccins gealloceerd.

Dat betekent dat deze vaccins een (voorlopige) bestemming hebben gekregen.

De levering van de overige 5 miljoen vaccins zal net als de reeds gealloceerde leveringen gefaciliteerd worden door een EU-lidstaat, die de donatie van verschillende EU-landen coördineert. Deze resterende 5 miljoen gedoneerde vaccins zijn nog niet aan Covax aangeboden door de betreffende faciliterende lidstaat. Deze vertraging wordt veroorzaakt doordat het gezamenlijke aanbod van vaccins vanuit de EU aan Covax, de productiecapaciteit van vaccins overschrijdt. De verwachting is dat deze vaccins snel alsnog aan Gavi zullen worden aangeboden.

In onderstaande tabel, gebaseerd op het meest actuele dashboard¹ van UNICEF (binnen Covax verantwoordelijk voor de distributie van vaccins), is aangegeven aan welke landen de door Nederland gedoneerde vaccins gealloceerd zijn en hoeveel doses inmiddels zijn afgeleverd. Zoals blijkt uit de tabel zijn inmiddels 6,3 miljoen door Nederland gedoneerde vaccins aangekomen in Indonesië, Kenia, Laos, Cambodja, de Filipijnen en Vanuatu. De verwachting is dat dit aantal snel op zal lopen.

Tabel 1: Gealloceerde en aangekomen vaccins via Covax per 14 december 2021

Gealloceerd en op eindbestemming aangekomen dd 14 december 2021				
	Land	# gealloceerd	# aangekomen	Opmerking
AstraZeneca				
	Swaziland	24.000		afgewezen door Swaziland ivm absorptiecapaciteit
	Indonesië	537.600	537.600	
	Kenia	750.700	750.700	
	Laos	199.200	199.200	
	Cambodja	290.400	290.400	
	Pakistan	591.200		afgewezen door Pakistan ivm houdbaarheid
Janssen				
	Marokko	207.325		afgewezen door Marokko ivm opslagcapaciteit
	Laos	460.800		
	Papua New Guinea	295.200		
	Filipijnen	7.538.400	4.483.200	gepland 15 december: 3.055.200
	Vanuatu	14.400	14.400	
	Jemen	296.800		
Moderna				
	Pakistan	1.500.000		gepland 26 december
	Indonesië	1.500.000		
Pfizer				
	Egypte	2.818.530		verwacht begin 2022
TOTAAL		17.024.555	6.275.500	

Covax heeft een ingewikkelde logistieke puzzel te leggen om de vaccins toe te wijzen aan de 92 landen die gebruik maken van het *Advance Market Mechanism* van Covax. Dit is een proces dat volgens Gavi gemiddeld vijf weken duurt en waarbij Covax ook van vele factoren afhankelijk is. Binnen de genoemde periode moet bijvoorbeeld ook zeker worden gesteld dat ook de noodzakelijke toebehoren, zoals verdunningsvloeistof en spuiten, voorhanden zijn, dat het ontvangende land voldoende absorptiecapaciteit heeft om de vaccins te kunnen inzetten voor de vaccinatiecampagne en dat er opslag- en koelcapaciteit beschikbaar is. Niet alle vaccins zijn daardoor overal inzetbaar. Ook het oormerken op regio's of landen door sommige donoren, levert een uitdaging op voor Covax. Ook worden donaties in sommige gevallen door het ontvangende land afgewezen, door een gebrek aan absorptiecapaciteit waardoor leveringen niet kunnen

¹ UNICEF gebruikt deze data ook voor de «ACT-A Commitment Tracker».

worden verwerkt (tekort aan opslagcapaciteit, te korte houdbaarheid van vaccins, tekort aan toebehoren) of vaccinatietwijfel.

Een bijkomende uitdaging op dit moment is dat donoren weinig zicht hebben op het leveringsproces vanuit de fabriek naar de ontvangende landen, dat zoals hierboven aangegeven complex is en van vele factoren afhankelijk is. Ook wordt Nederland niet altijd tijdig geïnformeerd over wanneer en waar Nederlandse donaties aankomen en is het publieke dashboard van Unicef niet altijd up to date. Dit leidt soms tot misverstanden over de donatie-inspanningen van Nederland. Nederland en andere donoren zijn in gesprek met Gavi en andere ACT-A partners om de informatievoorziening te verbeteren. Nederland doet er alles aan om het complexe wereldwijde herverdelingsproces te helpen versoepelen. Zo oormerkt Nederland haar donaties niet, wat Covax maximale flexibiliteit geeft. Daarnaast doneert Nederland, naast vaccins, een grote hoeveelheid verdunningsvloeistof voor toediening van de Pfizer-vaccins, waaraan wereldwijd een tekort is.

Op financieel terrein komt het vooral aan op tijdige en voorspelbare financiering, zodat Covax in staat is de benodigde vaccins aan te kopen. Op korte termijn wordt een nieuw hulpverzoek van Covax verwacht voor 2022. Vooruitlopend daarop heeft de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking besloten binnen de BHOS-begroting nog dit jaar 3 miljoen EUR extra bij te dragen aan Covax voor de aanschaf van vaccins. Hiermee komt de totale financiële bijdrage van Nederland voor de periode 2020–2022 aan de Access to COVID-19 Tools Accelerator uit op 245 miljoen EUR.

Reeds aan Nederland geleverde vaccins kunnen niet door Covax worden ontvangen. Vanuit de eigen voorraad heeft Nederland daarom tot nu toe buiten COVAX om ruim 4,23 miljoen vaccins bilateraal gedoneerd aan Indonesië, Suriname, Kaapverdië en Namibië (zie tabel 2).

Tabel 2: Overzicht bilateraal gedoneerde vaccins per 14 december 2021

<i>Land</i>	<i>Aantal</i>
Suriname	238.000
Kaapverdië	136.500
Namibië	75.000
Indonesië	3.781.000
Totaal	4.230.500

Hier bovenop staan nog eens 4 miljoen doses in de planning om bilateraal (want uit eigen voorraad) gedoneerd te worden. Als gevolg van de huidige versnelde booster campagne, heeft het kabinet echter gekozen voor een tijdelijke temporisering hiervan. Deze doses zullen in het nieuwe jaar alsnog zo snel mogelijk worden gedoneerd. De al geleverde bilaterale donaties (4,23 miljoen) maken, samen met de donatie van 22,55 miljoen vaccins aan Covax, dat het doel om dit jaar 27 miljoen vaccins te doneren, desalniettemin wordt behaald.

Ook in 2022 zal het surplus aan vaccins worden gedoneerd. Uw Kamer zal daarover te zijner tijd worden geïnformeerd.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
H.M. de Jonge

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
Th.J.A.M. de Bruijn